

## Mister tidsskrifter



FOTO: YAY MICRO

Et av de siste ofrene for den økonomiske krisen i Hellas er studenter og forskere, skriver Forskerforum og siterer Greek Reporter.

Fra 1. juli i år har de mistet den elektroniske tilgangen til vitenskapelige artikler, som kan være avgjørende for deres arbeid. Årsaken er at internettportalen HEAL-Link som gir forskere tilgang, ikke har betalt abonnementene til 27 utgivere. Regjeringen har ikke kunnet overføre penger til å videreføre abonnementene, og de fleste universitetene har ikke råd til å betale selv.

## Akademikere lever lenge



FOTO: YAY MICRO

I en ny rapport fra Statistisk sentralbyrå (SSB) presenteres nye tall for levealder for ansatte i ulike typer yrker. Både kvinner og menn i typiske akademiker-yrker lever lenger enn dem i yrker uten spesielle krav til utdanning.

Tallene viser at det for menn er relativt små endringer i forskjellene mellom ulike grupper sammenliknet med tilsvarende tall fra 1980-tallet. Det vil si

at tidligere observerte forskjeller mellom ulike yrkesgrupper opprettholdes over tid. For kvinner ser det ut til at forskjellen i levealder mellom ulike yrkesgrupper har økt sammenliknet med tidligere.

Rapporten viser at menn i yrker som krever lang, høyere utdanning i gjennomsnitt lever hele fem år lengre enn menn i yrker uten spesielle krav til utdanning. Forskjellene er noe mindre for kvinner, men også her lever kvinner i typiske akademiker-yrker i gjennomsnitt 3,5 år lenger enn kvinner i yrker uten spesielle krav til utdanning.

I rapporten vises det også hva gjennomsnittlig levealder er for ulike yrkesgrupper.

For leger, psykologer, tannleger, farmasøyter og veterinærer oppgis levealder til 85,8 år for kvinner og 83,2 år for menn. For sivilingeniører er levealderen 86,7 år for kvinner og 82,8 år for menn, og for advokater, jurister og dommere er levealderen 85,4 år for kvinner og 82,2 år for menn. Tallene er observert levealder i perioden 2009–2013.

## Flest kvinner tar doktorgrad



FOTO: YAY MICRO

I 2014 var det for første gang flere kvinner enn menn som avla doktorgrad i Norge. Kvinnene sto for 50,4 prosent av doktorgradene viser tall fra Indikatorrapporten som blir utgitt av Forskningsrådet, NIFU og SSB.

Indikatorrapporten blir lagt fram på et seminar i Forskningsrådet torsdag 24. september. Rapporten gir en oppdatert status over forskning og innovasjon i Norge.

Noen sentrale funn fra rapporten er: Norges totale forsknings- og utviklingsinnsats utgjorde 1,65 prosent av BNP. Innsatsen har vært stabil de siste 20 årene. Norge ligger dermed betydelig bak gjennomsnittet for Norden og OECD. Men når det gjelder kun offentlig FoU-innsats ligger Norge helt i toppen.

Andelen av befolkningen med høyere utdanning er høyere enn gjennomsnittet i OECD, EU og Norden. Norge har også en høy og stigende andel forskere.

Det har vært en betydelig vekst i forskningsbevilgningene de siste årene. Her er Norge i en særstilling; de aller fleste landene har strammet inn på forskningsbevilgningene.

I 2014 var det for første gang flere kvinner enn menn som avla doktorgrad. Det totale antallet avlagte doktorgrader ligger stabilt på omtrent 1500 i året. Kvinner er også i flertall blant stipendiatene.

Norsk forskning siteres mer, og det er en høy vekst i den vitenskapelige publiseringen i Norge.

Omtrent halvparten av norske foretak er innovative. Dette er fullt på høyde med våre nordiske naboer. Det er mest innovasjon i de store, internasjonale industriselskapene. Hovedgrunnen til at foretak ikke er innovative, er at de ikke ser behovet for det.

Det største tematiske forskningsområdet i Norge er relatert til helse og velferd, mens den største veksten finnes innen petroleumsforskningen.

Norsk miljø- og energiforskning er sterkt spesialisert og har høyt internasjonalt gjennomslag. Forskning og utvikling innen fornybar energi går ned, spesielt i næringslivet, hvor det er nesten halvert siden 2009.

## Flere doktorgrader

Antall doktorgradsprosjekt i helseforetakene er mer enn doblet i perioden 2006–14. Universitetssykehusene står for et klart flertall av prosjektene, mens bidrag fra andre helseforetak har økt kraftig, skriver bladet Forskerforum og siterer en kronikk i Legetidsskriftet, der



NIFU-forsker Fredrik Niclas Piro skriver at 153 doktorgrader ble godkjent i 2006 mens antallet var 345 i 2013. I 2014 ble 328 doktorgrader godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet.

## Arbeidsgiver vant



FOTO: YAY MICRO

Gulating lagmannsrett opprettholdt dommen fra Bergen tingrett da lagmannsrettens dom i en arbeidsrettssak mot Hordaland fylkeskommune ble kunngjort 16. september.

Saken mot fylkeskommunen gjaldt gyldighet av oppsigelse i prøveperioden og krav om oppreisningserstatning. En oppsagt medarbeider i Den offentlige tannhelsetjenesten i Hordaland anket saken mot sin tidligere arbeidsgiver, etter at han tapte i tingretten i fjor høst.

Gulating lagmannsrett avviser anken, og kunngjør at dommen er enstemmig.

## Hvem bet Chiellini?



FOTO: FOTOLIA

Det var en av de store snakkisene under fotball-VM i fjor, skriver Dagbladet. Luis Suárez bet Giorgio Chiellini da Uruguay slo Italia 1-0.

Chiellini falt først om i smerter. Så løp han rundt og viste skulderen sin med det angivelige merket etter Suárez' tenner. Men kanskje stammet ikke merket fra hendelsen likevel?

I alle fall hvis vi skal tro en historie som nå har dukket opp i Argentina. Ifølge Fernando Mitjans, som er vise-president i FIFAs klagenemd, skal Chiellini ikke ha fått merket i sammenstøtet med Suárez.

– Vet du hva Chiellini sa? «Det var et kyss kjæresten min ga meg. Jeg utnyttet det for å få ham (Suárez) utvist.»

Mitjans opplyser videre at dommeren – etter kampen – fortalte at han ikke hadde sett noe. Når Chiellini fikk spørsmål om hva som skjedde, svarte han angivelig: «Han (Suárez) gjorde ingenting.»

Suárez ble utestengt i fire måneder etter det som skjedde i VM. Samme sommer gikk han fra Liverpool til Barcelona, men debuten måtte utsettes til utpå høsten.

Fernando Mitjans innrømmer at straffen mot Suárez var for streng. Blant annet mener han det var feil å legge til grunn tidligere biteepisoder angriperen hadde vært involvert i.

I 2010 bet han Otman Bakkal som spiller i Ajax. Tre år seinere brukte han tennene til å «smake på» Chelseas Branislav Ivanovic.

## Seier i Forsker grand prix



FOTO: NILS ROAR GJERDET

Cecilie Gjerde Gjengedal gikk til topps i finalen i Forsker grand prix i Trondheim lørdag 26. september, i skarp konkurranse med syv andre stipendiater fra universitetene i Bergen, Oslo, Stavanger og Trondheim.

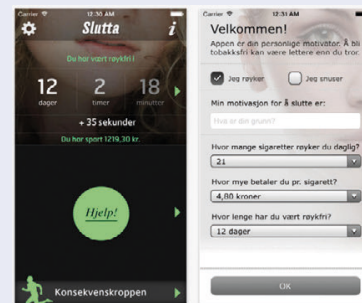
Gjengedal tar doktorgrad ved Institutt for klinisk odontologi ved UiB, og forsker på hvordan man kan lage nytt kjevebein ved hjelp av kroppens egne stamceller.

Forsker grand prix er en konkurranse i formidling av forskning for stipendia-

ter, i regi av Forskningsrådet. Gjengedal er den første odontologen som har vunnet i denne forskerkonkurransen.

## På nett

### Internasjonalt gull til «Slutta»



Helsedirektoratet vant førsteprisen for beste app på Digital Communication Awards i Berlin i september. Slutta-appen konkurrerte mot blant annet apper fra Microsoft og Audi. Helsedirektør Bjørn Guldvog sier i Helsedirektoratets nyhetsbrev at de er stolte av å hevde seg i toppen når det gjelder utvikling av digitale verktøy.

– Aller mest stolt er jeg på vegne av alle som har brukt appen til å klare å slutte med røyk eller snus. Når man slutter å snuse eller røyke blir man raskt veldig sugen, og det skal noe til å holde motivasjonen oppe over tid. En av grunnene til at appen er så populær er at den bidrar til å motivere. Hver dag kan du følge med hvor lenge du har holdt ut, du får noen gode råd, og ikke minst får du vite hvor mye du har spart, sier Guldvog.

Appen er lastet ned mer enn 360 000 ganger per september 2015. Rundt 50 000 av de som har lastet ned svarte på en brukerundersøkelse, og 60 prosent svarte at de brukte appen til å slutte å snuse. Av de som svarte at de brukte snus daglig når de lastet ned appen, svarte 78 prosent at de ikke lenger bruker snus. Av de som svarte at de røykte daglig på tidspunktet de lastet ned appen, svarte 82 prosent at de ikke røyker lenger.